

Länsstyrelsen
Västra Götaland
Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1 (5)

Datum
2023-08-28

Ärendebeteckning
551-21329-2023

Anläggningsnummer
1470-1127

Raggårdens Kyckling AB
daniel@raggarden.com

Ändring av villkor i tillstånd till djurhållning

Miljöprövningsdelegationens beslut

Villkorsändring

Miljöprövningsdelegationen *upphäver villkor 3* i tillståndet givet den 13 juni 2013 (ärende 551-8278-2011) till djurhållning för slaktkycklingproduktion.

Tillståndet gäller i övrigt

Tillståndet från den 13 juni 2013 gäller i de delar som inte ändras genom beslutet om villkorsändring.

Redogörelse för ärendet

Bakgrunden till ansökan

Raggårdens Kyckling AB (sökanden) har tillstånd till djurhållning med slaktkycklingar. Sökanden vill nu få villkor 3 i tillståndet upphävt.

Gällande tillstånd

Miljöprövningsdelegationen gav den 13 juni 2013 (ärende 551-8278-2011) tillstånd till djurhållning på fastigheten Kedum 4:6 i Vara kommun. Verksamhetsområdet omfattar även delar av fastigheten Kedum 4:1. För verksamheten gäller bland annat följande villkor.

3. Utsläpp av ammoniak från anläggningen via ventilationsluften, får inte överstiga 40 gram per slaktkycklingsplats och år.

Mätningar av hur mycket ammoniak som avgår från anläggningen ska ske regelbundet och minst tre gånger om året. Det totala årsutsläppet av ammoniak ska beräknas utifrån uppmätta koncentrationer och fastställd luftomsättning i respektive stall eller med annan likvärdig metod. En sammanställning av det totala årliga ammoniakutsläppet från anläggningen samt antalet slaktkycklingar som hålls per år ska redovisas till tillsynsmyndigheten i den årliga miljörapporten.

Hur ansökan har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen

Ansökan om villkorsändring kom in till Miljöprövningsdelegationen den 29 maj 2023. Ansökan har remitterats till Länsstyrelsen och Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun (tillsynsmyndighet).

Yttranden har kommit in från båda remissinstanserna. Sökanden har fått tillfälle att bemöta yttrandena, men har inte kommit in med några synpunkter.

Vad ansökan avser

Raggårdens Kyckling AB (sökanden) ansöker om att villkor 3 i tillståndet från den 13 juni 2013 ska upphävas.

Sökandens argument för villkorsändring

Jordbruksverket anser i sin vägledning om BAT-slutsatser att beräkning av ammoniakavgång, baserat på stallbalansberäkningar i beräkningsprogrammet VERA, ger tillräckligt underlag för att kunna konstatera om ammoniakförluster från anläggningens djurstall hamnar under gränsvärdet för BAT-AEL. Tillsynsmyndigheten Vara kommun har förordat att sökanden ansöker hos Länsstyrelsen om villkorsändring.

Yttranden i sammanfattning

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen tillstyrker att villkor 3 upphävs i enlighet med sökandens förslag. Tillståndsbeslut för djurhållning inom Västra Götaland har under ett antal år innehållit ett villkor om högsta tillåtna ammoniakavgång från fjäderfästallar. Skälet har varit att just fjäderfägödselns sammansättning ofta medför högre ammoniakavgång än den från andra djurslags gödsel.

Vid jämförelse ligger de svenska begränsningsvärdena som Miljöprövningsdelegationen i Västra Götaland använt, inom det tillåtna intervall som utgörs av BAT-AEL. Länsstyrelsen anser därför i likhet med hur Miljöprövningsdelegationen beslutat i senare prövningar, att det numera inte finns skäl att fortsätta fastställa ammoniakbegränsningsvillkor i nya tillståndsbeslut för dessa djurkategorier, utan i stället låta BAT-AEL ensamt vara begränsande för ammoniakavgång. I enskilda fall kan det dock fortfarande bli aktuellt att fastställa ett ammoniakvillkor i tillstånd om det finns skäl för det.

Länsstyrelsen konstaterar att begränsningsvärdet i det villkor som sökanden vill ha upphävt motsvarar ett värde mitt i intervallet för BAT-AEL, det vill säga att om sökanden klarar Miljöprövningsdelegationens nuvarande villkor så klaras även kravet

enligt BAT-AEL. Länsstyrelsen anser att genom BAT-AEL så finns numera ett tillräckligt krav på verksamheten att begränsa ammoniakutsläppen och därmed risken för övergödning av miljön.

Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun

Miljö- och byggnadsnämnden har inget att erinra mot en villkorsändring. Vid tillsyn har nämnden sett en stor osäkerhet i de ammoniakmätningar som skett på gården.

Förslag på ändrat villkor:

Företaget ska beräkna den årliga ammoniakavgången från anläggningens stallar med utgångspunkt i en aktuell stallbalans. Beräkningarna ska granskas årligen och vid behov uppdateras, dock minst vart tredje år.

En sammanställning av det totala årliga ammoniakutsläppet från anläggningen ska redovisas till tillsynsmyndigheten i den årliga miljörapporten.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Enligt 24 kap. 13 § miljöbalken får tillståndsmyndigheten besluta att ändra eller upphäva villkor i ett tillståndsbeslut efter ansökan av tillståndshavaren. Dock får villkoret upphävas eller mildras endast om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt eller om ändringen påkallas av omständigheter som inte förutsågs när tillståndet gavs.

Ska villkor 3 upphävas?

Sökandens verksamhet är en industriutsläppsverksamhet och omfattas därmed av industriutsläppsförordningen (2013:250) och beslutade BAT-slutsatser. Det finns BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä.¹ Sökanden yrkar på att villkor 3 med begränsningsvärde för ammoniakavgång samt hur kontroll ska ske ska upphävas, då ammoniakavgång och kontroll av denna regleras av BAT-slutsatserna. Länsstyrelsen har tillstyrkt att villkoret upphävs. Miljö- och byggnadsnämnden konstaterar att det hittills rått stor osäkerhet i de genomförda mätningarna. Nämnden har därför föreslagit ett ändrat villkor utan begränsningsvärde och med krav på att ammoniakavgången ska kontrolleras genom beräkningar.

Ny lagstiftning utgör inte oförutsedda omständigheter som kan medföra att villkoret upphävs (jämför NJA 2010 s. 77 punkt 13). Vidare står det klart att ammoniakavgången behöver vara reglerad.

¹ Kommissionens genomförandebeslut (EU) 2017/302 av den 15 februari 2017 om fastställande av BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris, i enlighet med Europaparlamentets och Rådets direktiv 2010/75/EU.

Frågan är då om det är uppenbart strängare än nödvändigt med sådan reglering genom villkor 3.

I BAT-slutsatserna finns ett intervall med begränsningsvärde (BAT-AEL) för ammoniakutsläpp från slaktkycklingstallar, se BAT 32 tabell 3.2. Intervallet är 0,01–0,08 kg NH₃/djurplats/år. Villkor 3 har ett begränsningsvärde på högst 0,04 kg NH₃/djurplats/år. Begränsningsvärdet ligger därmed mitt i det godkända intervallet för BAT-AEL.

Det är möjligt med villkor som är strängare än BAT-AEL, om det behövs. Emellertid framgår inte av tillståndet att villkor 3 är fastställt utifrån platsspecifika förutsättningar, utan har snarare karaktären av standardvillkor med samma syfte som nu fylls genom BAT-AEL. Det kan också konstateras att Miljöprövningsdelegationen i senare tillståndsprövningar av motsvarande verksamheter beslutat att inte fastställa något tillståndsvillkor med begränsning av ammoniakutsläppet i tillstånd, om det inte finns särskilt skäl i det enskilda fallet.

Vad avser Miljö- och byggnadsnämndens förslag till ändring av det befintliga villkoret, bedömer Miljöprövningsdelegationen att det i huvudsak överensstämmer med redan befintliga krav på sökanden vad gäller beräkning och redovisning enligt Jordbruksverkets *Tillsynsvägledning om BAT-slutsatser för intensiv uppfödning av fjäderfä eller gris*. Bland annat sägs där att ett tillräckligt underlag gällande ammoniakförluster erhålls om man gör en stallbalans i beräkningsprogrammet VERA. Vidare att stallbalansen inte behöver göras om varje år, men att verksamheten måste aktualitetsgranska beräkningen varje år och bedöma om beräkningarna ändå behöver göras om. Därutöver framgår av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2016:8) om miljörapport att en redovisning ska ske årligen av hur BAT-slutsatserna uppfylls. Därmed menar delegationen att innehållet i nämndens villkorsförslag redan är tillräckligt reglerat.

Mot denna bakgrund bedömer Miljöprövningsdelegationen att villkor 3 är uppenbart strängare än nödvändigt och därmed kan upphävas.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Anders Hjalmarsson, ordförande, och Anna Alenius Bolin, miljösakkunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Stig Karlsson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Är ni osäker på när tiden går ut kan ni kontakta Länsstyrelsen.

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets ärendebeteckning, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Sändlista

Externt

- Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Miljö- och byggnadsnämnden i Vara kommun, miljo.bygg@vara.se
- Jordbruksverket, jordbruksverket@jordbruksverket.se

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Anders Hjalmarsson
- Anna Alenius Bolin
- Stig Karlsson
- Monica Lind
- Alexandra Bulat
- Elisabeth Lindqvist Tärneld